

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Ódor Beáta (felperesi képviselő címe) jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - az I. rendű alperesi felszámoló neve (I. rendű alperesi képviselő címe; felszámolóbiztos neve) által képviselt I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű és a dr. Koppány Tibor (II. rendű alperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen vételár megfizetése iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2010. július 12. napján meghozott 14.G.40.130/2009/24. számú ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget, az államnak pedig külön felhívásra 413.800 (négy száz tizenháromezer-nyolcszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 6.896.796 forint és ezen összegből az egyes számlák szerinti részösszegek után a számlák esedékességétől számított évi 25 % késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére.

Előadta, hogy az I. rendű alperes árut vásárolt tőle, amelynek a keresetben megjelölt ellenértékét nem fizette meg. A szerződések megkötésekor az I. rendű alperes képviseletében eljáró II. rendű alperessel szemben arra hivatkozott, hogy

készfizető kezességet vállalt az I. rendű alperes tartozásaiért, ezért helytállni tartozik a nem teljesített vételárért.

Az eljárás megindulását követően felszámolás alá kerülő I. rendű alperes képviselőjében eljáró felszámolóbiztos érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

Vitatta, hogy készfizető kezességet vállalt volna az I. rendű alperes tartozásaiért. Azt állította, hogy a per tárgyát képező szerződést csak az I. rendű alperes képviselőjében írta alá. Utalt arra, hogy a készfizető kezességvállalásról szóló nyilatkozat csak a szerződés lábjegyzetében szerepel, azt vélhetően el sem olvasta. A szóbeli tárgyalások során a kezességvállalás nem merült fel. A kezesség kikötése lábjegyzet formájában megtévesztő figyelemmel arra is, hogy a szerződés egyébként nem tartalmaz kezességre történő utalást. Másodsorban hivatkozott arra, hogy a kezességvállalási nyilatkozata 5.000.000 forint erejéig korlátozott volt. Amennyiben ezt a felperes túllépte, azt csak a saját kockázatára tehetette meg. A kereset összecszerűségét, az I. rendű alperes tartozását nem vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. és a II. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül egyetemlegesen 6.896.796 forintot, továbbá ezen összegből 82.680 forint után 2009. január 2-től, 70.968 forint után 2008. november 21-től, 35.915 forint után 2008. november 22-től, 60.589 forint után 2008. november 24-től, 114.730 forint után 2008. november 25-től, 1.011.565 forint után 2008. november 25-től, 232.076 forint után 2008. november 28-tól, 22.524 forint után 2008. november 26-tól, 46.574 forint után 2008. november 23-tól, 106.490 forint után 2008. november 29-től, 1.439.047 forint után 2008. november 29-től, 270.390 forint után 2008. november 30-tól, 898.688 forint után 2008. december 9-től, 1.641.666 forint után 2008. december 16-tól, 6.600 forint után 2008. december 9-től, 53.246 forint után 2008. december 21-től, 762.910 forint után 2008. december 30-tól, 5.664 forint után 2009. január 5-től, 34.474 forint után pedig 2008. december 16-tól a kifizetésig járó évi 25 % késedelmi kamatot, valamint összesen 463.800 forint perköltséget.

A határozata indokolásában tényként állapította meg, hogy a felperes és az I. rendű alperes között 2007. június 6. napján létrejött a keresetben hivatkozott ún. adásvételi szerződés, amelyet - tartalmát tekintve - keretszerződésnek minősített. Ez tartalmazza a II. rendű alperes készfizető kezességvállalását is az I. rendű alperesnek a szerződésből eredő tartozásaiért. A felperes által 2009. február 19-én megküldött egyenlegközlőt az I. rendű alperes átvette és a tartozását nem vitatta. Figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő, a II. rendű alperes pedig csak a követelés jogalapját vitatta, az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a II. rendű alperessel szembeni kereset jogalapja fennáll-e. Elsődlegesen megállapította, hogy a peres iratokhoz csatolt szerződést a II. rendű alperes elismerten minden oldalán aláírta. Ez a megállapodás egyértelműen tartalmazza a képviselő készfizető kezességvállalásának tényét. Az okirat alapján a jogviszony tartalma bizonyított. A kötelezettségvállaláshoz nem volt szükséges,

hogy az aláírásoknál kifejezetten feltüntetésre kerüljön, hogy a II. rendű alperes mint magánszemély járt el. Azt a hivatkozást, hogy a szerződést a II. rendű alperes nem olvasta el megfelelően, nem látta elegendőnek a kötelezettség alól történő mentesüléshez. Utalt arra is, hogy a Ptk. 4. §-ának (4) bekezdése alapján saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat, mindenkitől elvárható, hogy meggyőződjön az általa aláírt szerződés tartalmáról. A tanúként meghallgatott, a felperes részéről a szerződés megkötésekor eljáró S. Z. tanúvallomása a készfizető kezességvállalás tényét megerősítette. Aaptalannak tartotta az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes azon védekezését, hogy a kötelezettsége 5.000.000 forint erejéig korlátozott, mert ez az összeg csak az I. rendű alperes részére biztosított hitelkeret volt, a készfizető kezességvállalás tekintetében korlátozást a szerződés nem tartalmaz. Nem látta indokoltnak a II. rendű alperes indítványára T. I. könyvvizsgáló, illetőleg a felperes törvényes képviselőjének a tanúkénti meghallgatását, mert ezen bizonyítástól nem volt várható olyan körülmény tisztázása, amely a per érdemi elbírálására kihatással lett volna. A perben ugyan csatolásra került egy olyan okirat, amelyen szerepelt T. I. könyvvizsgáló aláírásával egy tartozáselismerés, az érdemi döntés alapjául azonban nem ez szolgált. Mindezekre tekintettel a Ptk. 272. §-ának (1) és (2), valamint 274. §-ának (2) bekezdése alapján a II. rendű alperest marasztalta figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperesnek a Ptk. 365. §-ának (1) bekezdése szerint a fizetési kötelezettsége fennáll.

Az ítélet ellen a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Az elsőfokú eljárásban előadottakat lényegében megismételve hangsúlyozta, hogy az adásvételi szerződésnek nevezett okirat aláírásakor nem volt szó kezességvállalásról, kizárólag az I. rendű alperes képviselőjeként írta alá az okiratot. A lábjegyzetben elrejtett kezességvállaló nyilatkozatot észre sem vette, így az abban foglaltak nem tekinthetők az ő akaratának. A szerződés felsorolja az esetleges követelésbiztosító mellékkötelmeket, ezek között azonban a kezesség nem szerepel. A felsorolásból való kihagyása, illetve a felsoroláshoz fűzött lábjegyzet összességében alkalmas a megtévesztésre, és mint ilyen alkalmatlan joghatás betöltésére, kötelmi nyilatkozatként való értelmezésre. Hivatkozott arra is, hogy a szerződéskötéskor egy felperesnél használatos minta került aláírásra, amely két gazdasági társaság üzleti kapcsolatát volt hivatott szabályozni, így nem tartalmazhatta a felperes és közte mint magánszemély között létrejött megállapodást.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett az I. rendű alperest marasztaló rendelkezése, ezt az ítélőtábla a Pp. 228. §-ának (4) bekezdése alapján nem érintette.

A II. rendű alperes fellebbezése aaptalan.

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti a csatolt okirat alapján azzal, hogy a felperes és a L. M. által képviselt I. rendű alperes már

2006. szeptember 13-án is kötöttek egy adásvételi keretszerződést. A per tárgyát képező, 2007. június 6-án létrejött megállapodás a korábbtól csak annyiban tér el, hogy a hitelkeret összegét a felek 2.000.000 forintról 5.000.000 forintra emelték fel, és az I. rendű alperest ekkor már a II. rendű alperes képviselte. Mindkét szerződés 2.1 pontja szerint a vevő kötelezettséget vállalt a vételár megfizetésére és szükség szerint a fizetési kötelezettségének biztosítására. Ezt meghaladóan a 4.5 pont értelmében arra is, hogy az eladó felhívására és választása alapján három munkanapon belül további biztosítékot nyújt. E ponton belül szerepel mindkét szerződésben - lábjegyzet formájában - a készfizető kezességi nyilatkozat, melyet az I. rendű alperest képviselő magánszemély nyilatkozataként rögzítettek. A szerződés 5.8 pontja szerint a vevő késedelmes fizetés esetén évi 25 %-os késedelmi kamattal is tartozik.

Az így kiegészített tényállásra is tekintettel az elsőfokú bíróság érdemi döntése helyes, az ítéletábra annak jogi indokolásával is egyetért, azt csak a fellebbezésben foglaltak miatt egészíti ki az alábbiakkal.

A felperes vételár-követelést érvényesített a keresetében, amelyet az I. rendű alperessel megkötött adásvételi szerződésre, illetőleg a II. rendű alperes kezességvállalására alapított. A II. rendű alperes a kezességvállalásának létrejöttét vitatta. Védekezésében, majd fellebbezésében is azt állította, hogy vele szemben a keresetnek nincs jogalapja; ezt az elsőfokú bíróság által figyelembe nem vett szerződéskötési körülmények és a megtévesztésre alkalmas szerződésminta alkalmazása egyértelműen alátámasztja.

A szerződéskötés körülményeit az elsőfokú bíróság - a fellebbezésben foglaltakkal szemben - széleskörűen vizsgálta. Tanúként meghallgatta a felperest a megállapodás aláírásakor képviselő S. Z-t, akinek a vallomása a II. alperes előadásával ellentétes volt, ezért ennek alapján a szerződés megkötésekor tett szóbeli nyilatkozatok tartalmát nem lehetett megállapítani. Ebből következően a Ptk. 207. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint az okirat alapján kellett állást foglalni abban a kérdésben, hogy kezesi szerződés megkötésére sor került-e a felek között.

A megállapodásnak a tényállás-kiegészítésben részletezett 2.1 pontjából megállapítható, hogy a vevő biztosítékadási kötelezettsége fennállt. A 4.5 pont további - felhívásra nyújtandó - biztosítékra utal, amiből az következik, hogy már valamilyen biztosíték a felperes rendelkezésére áll. Ezt, vagyis a készfizető kezesség vállalását nem vitásan a szerződés lábjegyzete tartalmazza, amely kétségtelenül nem tekinthető általános, megszokott megoldásnak. A felperes azonban megalapozottan utalt arra, hogy eltérő betűtípussal a szövegből kiemelték a készfizető kezességre vonatkozó rendelkezést. A szerződés további lábjegyzeteket máshol is tartalmaz, így pl. az első oldalon, ahol szintén a képviselő nyilatkozata szerepel. Nincs jogszabályi akadálya annak, hogy a valamely szerződő fél képviselőjeként eljáró természetes személy ilyen lábjegyzet formájában tegyen nyilatkozatot.

Mindezekre tekintettel a II. rendű alperesnek a 14. beadványban foglalt álláspontja, miszerint a kezési nyilatkozat - mivel azt csak a lábjegyzet tartalmazza - „kötőerővel nem bír”, nem helytálló: a kezességi szerződés a Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint az adott szövegű megállapodás aláírásával létrejött.

A II. rendű alperes nem alapíthatja a perbeli védekezését arra sem, hogy a szerződés ebben a formában megtévesztő volt figyelemmel arra, hogy szerződési nyilatkozatát nem támadta meg.

Az ítéltábla álláspontja szerint nem volt szükséges az sem, hogy az I. rendű alperes nevében eljáró személy kétszer írja alá a szerződést, hiszen mind a cég nevében, mind pedig saját nevében ugyanazon jogalanyként nyilatkozott. Erre is tekintettel a szerződést létrejötnének kell tekinteni, és megtámadás hiányában érvényesnek is minősül, így annak alapján a teljesítés nem tagadható meg.

A II. rendű alperes arra sem hivatkozhatott, hogy a szerződés a felperes mintája alapján került megkötésre figyelemmel arra, hogy a tényállás-kiegészítésben foglaltak szerint az I. rendű alperes már korábban is kötött lényegében ugyanezen tartalommal megállapodást a felperessel. Ezt a II. rendű alperesnek mint a cég ügyvezetőjének ismernie kellett csakúgy, mint a korábbi ügyvezető hasonló kötelezettségvállalását, amelyet szintén tartalmazott az okirat. S. Z. kifejezetten előadta, hogy az új szerződés megkötésére a hitelkeret megemelésén túl azért is került sor, mert az I. rendű alperesnek új ügyvezetője lett a II. rendű alperes személyében. Erre tekintettel nem lehetett megállapítani, hogy a II. rendű alperes nem volt tisztában a kötelezettségvállalásával, annak tartalmával, így nem mentesülhet a fizetési kötelezettség alól.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a II. rendű alperes készfizető kezességének - s emiatt a kereset II. rendű alperessel szembeni jogalapjának - fennállását, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező II. rendű alperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében kötelezte a felperes részére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5)-(6) bekezdése szerint a másodfokú eljárás kisebb munkaterhére tekintettel mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíj megfizetésére. A II. rendű alperes ezt meghaladóan köteles megfizetni az államnak az illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2011. február 23.

. Szabó Klára s.k.
a tanács elnöke

. Sándor Ottó s.k.. Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül: